

Toen klager een jaar of dertien (klager kan zich de juiste leeftijd niet herinneren) was, is hij eenmaal alleen gaan logeren bij aangeklaagde. Nadat klager in bad was geweest, mocht hij naast aangeklaagde op de bank gaan zitten. In deze kamer had klager al vaker in gezelschap van zijn broers televisie gekeken, maar nu was hij alleen op de pastorie. Klager herinnert zich een donkere kamer. Aangeklaagde liet klager een boek zien waarin naakte negerinnen stonden. Daarna ging de hand van aangeklaagde in de broek van klager en kleepte aangeklaagde klager uit. Om een hoogtepunt te forceren keek klager op een luciferdoosje naar een plaatje van een vrouw en zo kreeg hij uiteindelijk een zaadlozing. Daarna kleepte ook aangeklaagde zichzelf uit en bewoog de hand van klager naar zijn geslachtsdeel. Klager moest aangeklaagde strelen, maar aangeklaagde kreeg geen erectie. Dit was de laatste logeerpartij voor klager.

2.2 Soortgelijke handelingen heeft aangeklaagde, volgens klager, ook verricht bij zijn broers, en nog een andere broer waarmee klager geen contact meer heeft. Bij het televisiekijken zat aangeklaagde altijd met de broers van klager in een grote leren fauteuil en met zijn rug naar klager. Klager weet zich te herinneren dat, wanneer de bel plotseling ging, aangeklaagde zich eerst moest fatsoeneren en bijvoorbeeld zijn bretels weer omhoog moest doen. Aangeklaagde probeerde met het maken van allerlei beloften, zoals een vliegreisje vanaf vliegveld of een nieuwe broek, in de gunst van klager te blijven.

2.3 Klager schaamde zich erg voor wat er was gebeurd. Vanaf zijn achtentwintigste is klager geregeld in psychotherapie geweest vanwege depressieve klachten, angsten en obsessief-compulsief gedrag. Vanaf 2000 is klager onder behandeling van een psychiater en slijkt hij antidepressiva. Klager vermoedt een verband tussen de psychische klachten en het gepleegde seksueel misbruik in het verleden, maar hij heeft er bewust voor gekozen om tijdens de vele gesprekken met behandelaars het misbruik te verzwijgen. Pas in de herfstvakantie van 2010, nadat klager er eindelijk met zijn vrouw over had gesproken, heeft klager er met zijn broers over gesproken. Zijn broers hebben toen niet gezegd dat zij eenzelfde ervaring hadden met aangeklaagde. Ter zitting heeft klager gesteld dat hij het heel erg zou vinden wanneer er aan zijn verhaal zou worden getwijfeld.

2.3 Voor klager voelt het doen van zijn verhaal in deze procedure als een opluchting. Hij voelt het bovendien als een maatschappelijke plicht om de aangeklaagde c.q. het bevoegde gezag ter verantwoording te roepen. Klager acht daarbij een vergoeding van € 7.500, - passend.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De vicaris-generaal heeft in zijn reactie op het verweerschrift gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Hij concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik. Noch het persoonsdossier over aangeklaagde noch andere archieven bevatten gegevens die ook maar een aanwijzing zouden kunnen geven, terwijl navraag bij de toenmalige personeelsfunctionaris ook geen herinnering oproept over grensoverschrijdend gedrag van aangeklaagde. De vicaris-generaal heeft voorts gesteld dat het door klager gestelde wel indruk heeft gemaakt en dat het bisdom bereid is hierover met klager van gedachten te wisselen.

Ter zitting heeft mr. verklaard dat hij van mening is dat het bisdom inhoudelijk heeft gereageerd op het klaagschrift, hetgeen later ook door namens het Meldpunt is bevestigd. Mr. heeft voorts gesteld dat hij een te grote mate van empathie van de zijde

van het Bisdom van te weinig geloofwaardigheid vindt getuigen en dat hij de beoordeling van de zaak aan de Klachtencommissie overlaat.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een iemand onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2 Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3 Er zijn ongeveer veertig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden. De Klachtencommissie is hiervan allereerst overtuigd geraakt door de wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarbij komt dat gebleken is dat in de afgelopen periode nog een klacht tegen aangeklaagde is ingediend, namelijk door de broer van klager,

De verhalen van de beide klagers vertonen overeenkomsten ten aanzien van de omstandigheden waaronder zij zijn benaderd, maar ook ten aanzien van de omstandigheden waaronder het misbruik plaatsvond –tijdens het televisiekijken in de donkere kamer van aangeklaagde-. De op verzoek van de voorzitter door klager en zijn broer afzonderlijk gemaakte situatieschetsen van de kamer met het televisietoestel vertonen voldoende overeenkomsten om geloofwaardig te zijn. Gelet op deze overeenkomsten, maar ook gelet op de verschillende perioden, waarin het misbruik plaatsvond, acht de Klachtencommissie het aannemelijk dat het misbruik, zoals door klager gesteld, heeft plaatsgevonden. Daarbij acht de Klachtencommissie het voorts van belang dat de advocaat van klager heeft verklaard dat zij met klager in november 2010 heeft gesproken en met de broer van klager eerst in januari 2011 en dat de broers bovendien niet op de hoogte waren van de inhoud van de respectievelijke klachten. De Klachtencommissie is derhalve van oordeel dat van enige onderlinge beïnvloeding geen sprake is.

4.4 Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde waarbij deze zijn gezag misbruikte en waarbij klager in een afhankelijkheidspositie verkeerde, hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas dertien jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een vertrouwenspersoon.

4.5 Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens de congregatie het leed te erkennen en klager uit te nodigen voor een gesprek.

4.6 Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de

bisschop zal een onafhankelijke financiële commissie zich buigen over het bedrag van een mogelijke vergoeding.

Ter informatie van klager merkt de Klachtencommissie op dat de Bisschoppenconferentie en de KNR een commissie hebben ingesteld, de commissie Lindenbergh, die aan de bisschoppen en oversten intussen met betrekking tot een mogelijke vergoeding een advies hebben uitgebracht.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van het Bisdom Roermond de klacht gegrond te verklaren, het misbruik te erkennen en zijn oprechte verontschuldigen aan te bieden.

Dit advies is vastgesteld op 15 december 2011 door mr. B.F. de Poorter, voorzitter, mr. P.R.M. van der Ven, pr. en W.A.M.C. Mol, leden, bijgestaan door mr. I.C.T.M. Jongens-Manders, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Regeling wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Bisschop van het Bisdom Roermond en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Regeling stelt de Bisschop binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Regeling geeft de Bisschop daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Regeling ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Bisschop.